

Otázka za milión: Komu môže pomôcť úradnícka vláda? Po jej vymenovaní sa parlamentnými voľbami riadne zvolení politici ocitnú v úplne novej situácii aj voči voličom

- CZ24 News | 11. května 2023

SLOVENSKO: Vládu odborníkov, alebo ak chcete, úradnícku vládu, sme na Slovensku ešte nemali. Po jej vymenovaní prezidentkou Zuzanou Čaputovou sa politici, ktorí prešli parlamentnými voľbami, ocitnú v úplne novej situácii. Tá sa týka aj komunikácie smerom k voličom.

Prichádza nová doba pre politikov. Čoskoro prestane existovať parlamentná koalícia, ktorá prešla voľbami. Slovákovi už nebudú vládnuť tí, ktorých volili vo februári 2020. Ale ľudia menovaní hlavou štátu. Všetci zvolení politici sa presunú do Národnej rady SR a tam vznikne akoby jedna veľká, a pravdepodobne aj patrične rozhádaná, opozícia. Opozícia voči vláde úradníkov na čele s novým premiérom Ľudovítom Ódorom a jeho ministrami dosadenými Čaputovou. Táto nová situácia, ktorá vznikne iba necelých päť mesiacov pred septembrovými parlamentnými voľbami, si bude vyžadovať od politikov, ktorí chcú opäť kandidovať, nový prístup. Strany budú nútené s voličmi komunikovať zrejme inak, ako doteraz.

Komunikačne zaujímavý zdroj konfliktu stratí na sile

Šéfov dvoch relevantných agentúr realizujúcich prieskumy, sa týždenník PLUS 7 DNÍ pýtal, pre ktoré politické strany, by mohlo byť fungovanie úradníckej vlády šancou na zvýšenie preferencií. **“Povedať teraz, komu to pomôže a komu to uškodí, to je otázka za milión. Pretože to zrejme nikto nevie predikovať. Dá sa však predpokladať, že pomôcť to môže tomu, a to bez ohľadu na stranu, kto najlepšie dokáže využiť situáciu, že nevládnú politici,”** konštatoval Václav Hřích, majiteľ prieskumnej agentúry AKO.

Hřích poukázal na skutočnosť, že po nástupe úradníckej vlády nastane špecifická situácia. A vlastne doteraz na Slovensku nevídaná. **“Vždy, v každej krajine sa opozícia vymedzuje voči vláde. A vláda sa vymedzuje voči opozícii. Teraz budú kvázi v opozícii všetci. Takže už nebudú mať tento zdroj konfliktu, ktorý je komunikačne zaujímavý,”** pripomenul šéf agentúry AKO. Podľa neho sú v tejto súvislosti na stole viaceré scenáre komunikačných stratégií politikov. **“Niektoré strany budú úradnícku vládu ignorovať a budú riešiť svoju komunikáciu smerom k voličom, akoby dopredu. Iné, najmä tie, ktoré majú horší vzťah s prezidentkou, sa budú snažiť úradnícku vládu tesnejšie prepájať aj s kampaňou na prezidentské voľby. Vyberú sa teda cestou kritiky prezidentky a úradnícka vláda im v tomto smere poslúži ako nástroj,”** domnieva sa Hřích.

Úradnícka vláda môže koalícii poriadne zavariť

Šéf agentúry AKO konkretizoval aj spôsob, ako by mohla úradnícka vláda pomôcť koalícii Euarda Hegera či strane SaS, ktorá bola takisto jej pevnou súčasťou: **“Budú môcť prenášať tie problémy,**

alebo neúspechy, ktoré prídu určite v najbližšej dobe, lebo sú stále, ako keby na niečo iné. A budú sa tváriť, že nie sú." Podľa Hřícha existuje však aj scenár, ktorý by bývalých koalických partnerov dostal poriadne do úzkych. **"Ak vláda, ktorá bude formálne úradnícky riadiť jednotlivé rezorty, odkryje napríklad nejaké problémové otázky riadenia za posledné tri roky a začne o nich vecne a otvorene informovať, tak to, naopak, môže uškodiť stranám, ktoré ministerstvá viedli doteraz,"** upozornil Hřích.

Na margo toho, že voči úradníckej vláde aj krokom Čaputovej sa viac či menej vymedzujú viaceré politické strany, azda s výnimkou SaS, PS či Sme rodina, odborník na prieskumy uviedol, že spôsob, akým strany aktuálne reagujú, predznačuje ich budúcu komunikačnú stratégiu. **"Niekoľko si z úradníckej vlády spraví terč, čo je zaujímavé v politickej komunikácii. A niekto bude zdržanlivejší. Obidva prístupy sú legitímne a uvidíme, ktorý bude efektívnejší. Ak tá vláda bude zdržanlivejšia, nepôjde do konfliktov s politickými stranami - a to napriek tomu, že sa voči nej budú politici útočne vymedzovať, taktika útoku na ňu príliš fungovať nebude,"** myslí si Hřích, podľa ktorého bude kľúčové aj to, ako bude zo svojej pozície predsedu úradníckej vlády vystupovať samotný Ódor.

Vymedzovanie naprieč celým politickým spektrom

Ani sociológ a riaditeľ agentúry Focus, Martin Slosiarik, nemal jasnejšiu odpoveď na to, že ktorý politický subjekt by mohol z vládnutia úradníkov preferenčne profitovať. **"Úprimne, neviem odpovedať na túto otázku,"** reagoval Slosiarik. Pripomenul však, že oba politické tábory, teda opozícia aj koalície či bývalé koalície strany, majú svoje dôvody na to, aby sa voči vláde úradníkov vymedzili. **"To vymedzovanie ide teda naprieč celým politickým spektrom. Samozrejme v tej opozícii je to podstatne kritickejšie, ako v rámci koalických strán. Ale ani koalície strany úradníckej vláde nemôžu nejako tliekať, pretože je vlastne výsledkom toho, že zlyhali. V lepšom prípade zaujmú akúsi neutrálnejšiu pozíciu. Ako napríklad SaS. To, či pomôže úradnícka vláda napríklad Demokratom, ktorí mali vo vláde viacerých ministrov a teraz získajú akoby väčší priestor na kampaň, je však len rečnícka otázka. Minimálne dovtedy, kým neuvidíme nové čísla v prieskumoch,"** vysvetlil Slosiarik.

Komu môže nová politická realita pomôcť

Aktuálne existuje viacero strán z pravicového či stredo - pravého politického spektra, ktoré stále nemajú isté, že po voľbách skončia v parlamente. Okrem mimoparlamentných Demokratov, KDH, SNS či Aliancie, to platí aj pre všetky strany pôvodnej koalície: OĽANO, Sme rodina aj SaS. O strane Za ľudí nehovoriac, tú už mnohí považujú za definitívne politicky mŕtvu. Ak však môže niekto z týchto strán profitovať počas fungovania úradníckej vlády, sú to podľa Slosiarika pravdepodobne liberáli.

Sociológ tvrdí, že SaS podľa neho môže zmierlivejšou pozíciou voči vláde, ktorú čoskoro vymenuje Čaputová, či voči samotnej prezidentke, vyvolať určité sympatie u časti voličov. **"V tom prípade však platí, že strana bude terčom kritiky nielen opozície, ale aj svojich bývalých koalických partnerov. Sasku budú obviňovať, že úradnícka vláda je dôsledok ich správania, že padla Hegerova vláda. Fungovanie úradníckej vlády, však môže pomôcť iba strane, ktorá v nej nájde nejaké pozitíva. A, samozrejme, musí zároveň platiť, že jej voliči vnímajú pozitívne prezidentku. A súhrn týchto dvoch podmienok do istej miery dnes spĺňa práve SaS,"** dodal pre PLUS 7 DNÍ Slosiarik s tým, že prvý prieskum preferencií politických strán po nástupe úradníckej vlády, by mohol byť zverejnený už koncom mája.

Hegerove rozhodnutie a Čaputovej reakcia

Pripomíname, že po 15. máji bude mať Slovensko po prvý raz vo svojej histórii úradnícku vládu, ktorú vymenuje prezidentka. Heger totiž v nedeľu 7. mája oznámil, že odstupuje z funkcie dočasne povereného premiéra.

Podľa Čaputovej, Hegera vo funkcii nahradí viceguvernér NBS Ľudovít Ódor. Meno nového premiéra je zároveň nateraz jediné, ktoré hlava štátu oficiálne komunikovala vo svojom vyhlásení po Hegerovom rozhodnutí skončiť vo funkcii.

Reakcie politikov: Čaputovú kritizovali Remišová aj Fico

Strany už reagovali na krok prezidentky vymenovať úradnícku vládu. Nie všetkým sa pozdáva, že Čaputová s nimi nekonzultovala mená nových ministrov a aj preto vládu odborníkov nechcú v parlamente podporiť. **“To, čo pani prezidentka navrhla, nie je úradnícka vláda, ale prezidentská,”** poznamenala Remišová. Prezidentka podľa nej odignorovala parlament. Aktuálny postup Čaputovej nemá podľa nej oporu v Ústave SR ani v ústavnej tradícii.

Aj Fico spochybnil, že ide o vládu úradníkov. Ilustroval to na mene bývalého politika Ivana Šimka, ktorý má podľa medializovaných informácií obsadiť post ministra vnútra, pričom poukázal na fakt, že je to človek z KDH. **“Prezidentka v tomto procese úplne ignoruje výsledky parlamentných volieb z roku 2020. Nie je možné, aby v štvrtom roku vládnutia prezidentka vôbec nekomunikovala s politickými stranami, ktoré sú zastúpené v národnej rade,”** komentoval šéf Smeru. Heger, ako šéf strany Demokrati, zatiaľ nechcel povedať, či úradnícku vládu jeho strana podporí. Chce počkať, kým Čaputová oficiálne zverejní všetky mená. Líder Hlasu-SD Peter Pellegrini už avizoval, že jeho poslanci dôveru vláde Ódora nevyslovia, budú ju však rešpektovať. OĽANO úradnícku vládu nazvalo “prázdňinovou” a takisto vyčíta prezidentke, že hnutie Igora Matoviča nepozvala k stolu, aby rokovala o menách jej členov. Boris Kollár, predseda Sme rodina, naopak, zaujal ústretovejší postoj. Pripúšťa, že by jeho poslanci podporili vyslovenie dôvery úradníckej vláde. **“Potrebujem vedieť, kto tam bude a aké bude mať programové vyhlásenie,”** spresnil Kollár v utorok pred novinármi. A čo liberáli? Zdá sa, že s úradníckou vládou nemajú žiadny problém. **“Eduard Heger bol najnerozhodnejším premiérom v histórii Slovenska. Nedokázal využiť potenciál vlády, aby Slovensko napredovalo. Uprednostnil vládu v menšine, ktorú nevedel udržať. Aj preto podporíme úradnícku vládu,”** uviedol podpredseda SaS Branislav Gröhling.

Premiér Ľudovít Ódor a medializované mená jeho ministrov

Postoj.sk informoval, že ministrom financií by mal byť hlavný ekonóm NBS Michal Horváth, obrane má zase šéfovať blízky človek Jaroslava Naďa (Demokrati) Martin Sklenár. Hegerov poradca pre zahraničnú politiku a diplomat Miroslav Wlachovský sa má stať novým šéfom slovenskej diplomacie. Lívia Vašáková, ktorá je šéfkou Plánu obnovy a odolnosti, má podľa medializovaných informácií nahradiť šéfkou Za ľudí Veroniku Remišovú na poste ministerky informatizácie. Novou ministerkou práce sa má stať rezortná štátna tajomníčka Milana Krajniaka (Sme rodina), Soňa Gáborčáková. Aj na rezorte pôdohospodárstva má dojsť k povýšeniu štátneho tajomníka na ministra – stať sa ním má Martin Kováč. Rovnako sa zo štátneho tajomníka na rezorte hospodárstva, Petra Šveca, má stať nový minister. Aktuality.sk v pondelok (8.5.) informovali aj o novom ministrovi vnútra Ivanovi Šimkovi, ktorý silový rezort už viedol počas prvej vlády Mikuláša Dzurindu. Podľa Štandardu by mal do kresla ministra kultúry obsadiť historik umenia Július Barczy. Miroslava Hapalová, bývalá šéfkou Štátneho

pedagogického ústavu, by zase mala byť ministerkou školstva. Do čela rezortu spravodlivosti by sa mala postaviť bývalá verejná ochrankyňa práv Jana Dubovcová. Aspoň teda podľa šéfa Smeru Roberta Fica, ktorý to vyhlásil v nedeľnej relácii RTVS O 5 minút 12.

[ZDROJ](#)